

Utvecklingsplan efter utvärdering av Bygg och samhällsplanerarprogrammet

Beskriv kort processen för utvecklingsplanens utarbetande:

Ämnesgruppen har träffats vid upprepade tillfällen och diskuterat programutvärderingen. Vi har särskilt utgått från de punkter som lyfts av sakkunniga samt de synpunkter som framförts av XU. Utvecklingsplanen har även presenterats på IL IIT.

Styrkor och goda exempel

- Det är en styrka att programmet har en tydlig branschsamverkan, inte minst genom samarbete med den regionala branschföreningen Byggdialog Dalarna, där flertalet kommuner, konsultbolag m.fl. är medlemmar.

Kommentera utlåtandet:

Högskolan Dalarna och byggämnet har en väl etablerad branschsamverkan, bland annat genom samarbetet med Byggdialog Dalarna. Arbetet bedrivs utifrån ett årshjul med förbestämda aktiviteter som kontinuerligt följs upp och utvärderas. Vi arbetar även med kompletterande samverkansinitiativ för att stärka kontakterna med planerarbranschen, som i dagsläget är något mindre representerad inom Byggdialog Dalarna.

- Ambitionen att arbeta med internationalisering och den ökade samverkan med hum/samforskare och lärare är positivt.

Kommentera utlåtandet:

Eftersom relativt få studenter genomför utbytesstudier arbetar vi även med internationalisering på andra sätt. Bland annat undersöker vi för närvarande möjligheten att utveckla kortare utbyten med ett partneruniversitet i Frankrike genom en Erasmus BIP-kurs, Blended Intensive Programme.

- Hållbarhetsfrågor behandlas i olika kurser och är en aspekt som programmet arbetar med.

Kommentera utlåtandet:

Inom utbildningen återfinns en kurs som särskilt behandlar hållbarhet med koppling till bygg- och planerarbranschen. Hållbarhetsfrågor genomsyrar dock även flera andra kurser i programmet och behandlas på olika sätt i relation till exempelvis byggd miljö, planering, gestaltning och byggprocessens olika delar.

- Den konstruktiva länkningen och progressionen inom programmet är bra.

Kommentera utlåtandet:

Inom utbildningen lägger vi stor vikt vid konstruktiv länkning och progression. Kursernas innehåll, lärandemål och examinationsformer är utformade för att studenterna successivt ska utveckla sina kunskaper och färdigheter.

Utvecklingspotential

- Utbildningen bör genomföra ytterligare studentrekryteringsinsatser.

Kommentera utlåtandet:

Studentrekrytering är något som vi arbetar med kontinuerligt utifrån ett framtaget årshjul. Vi ser dock behov av utökade och mer riktade insatser. Bland annat har vi identifierat vissa gymnasieprogram där vi behöver genomföra mer riktade marknadsföringsinsatser. I dagsläget når vi exempelvis relativt väl ut till gymnasieelever på teknik- och naturvetenskapsprogrammen via Teknikerjaktens aktiviteter. Däremot bedömer vi att vi inte når ut i samma utsträckning till elever på samhällsvetenskapsprogrammet och andra gymnasieprogram där programmets samhällsplanerande innehåll skulle kunna vara relevant och attraktivt.

Beskriv ställningstaganden och planerade åtgärder:

Vid nästkommande ämneskonferens kommer ämnesgruppen att diskutera strategier för riktad marknadsföring, med särskilt fokus på hur studentrekryteringsinsatser kan breddas till flera relevanta målgrupper. Som en del av detta kommer vi även att diskutera hur programsidan kan utvecklas för att på ett tydligare sätt framhäva programmets bredd och synliggöra utbildningens relevans för studenter från olika gymnasieprogram.

- Det bör genomföras marknadsföringskampanjer för att tydliggöra programmets innehåll och vilka kompetenser studenterna får.

Kommentera utlåtandet:

Marknadsföringen av programmet är nära kopplad till studentrekryteringsinsatserna, se kommentarer under föregående punkt. Marknadsföring är också något som vi arbetar med kontinuerligt inom programmet.

Beskriv ställningstaganden och planerade åtgärder:

Vi kommer vid nästkommande ämneskonferens att diskutera strategier för riktad marknadsföring. Vi ser ett behov av att ta fram ett mer nischat marknadsföringsmaterial som kan anpassas beroende på vilken målgrupp rekryteringsinsatserna riktas mot. För elever från teknik- och naturvetenskapsprogrammen kan det vara relevant att lyfta fram utbildningens tekniska och byggrelaterade delar, medan elever från en mer samhällsvetenskaplig bakgrund kan attraheras av programmets innehåll kopplat till samhällsplanering, stadsutveckling och hållbar samhällsutveckling.

- Det förekommer viss repetition i programmets kurser varvid överlappande mål och progression bör ses över.

Kommentera utlåtandet:

Denna kommentar avser den del av utvärderingen där sakkunniga lyfter frågan om överlappande kurser inom planering och behovet av ett mer sammanhållet perspektiv på samhällsplanering. Sakkunniga beskriver att det finns en *”kavalkad av överlappande kurser inom planering med snarlikt innehåll och hög grad av praktisk tillämpning”* och nämner bland annat kurserna *Fysisk planering I–III, Arkitektur och byggande, Husbyggnadsprojekt I, Byggd miljö, Form och gestaltning, Trafikplanering och Stadsbyggnad*. Ämnet delar inte bilden att de nämnda kurserna överlappar varandra eller innebär en upprepning av samma innehåll. Kurserna behandlar i stället olika aspekter av samhällsplaneringsprocessen, med olika innehållsliga tyngdpunkter, och progression sker mellan kurserna. Progressionen stärks också genom att exempelvis projekt- och processmetodik samt GIS återkommer i flera av de nämnda kurserna, men då i form av successivt mer avancerade tillämpningar.

Beskriv ställningstaganden och planerade åtgärder:

Ämnesgruppen föreslår att informationen om programmet utvecklas, exempelvis på programsidan, för att tydligare visa hur studenterna får möta olika delar av samhällsplaneringsprocessen under utbildningen. Syftet är att synliggöra hur kurserna kompletterar varandra och tillsammans bidrar till studenternas successiva förståelse av samhällsplaneringens olika delar.

- Forskningsmiljön behöver utvecklas och knytas till undervisningen. Vidare behöver forskning inom planering stärkas för att påvisa professionens, utbildningens och planeringsforskningens kunskapskärna.

Kommentera utlåtandet:

Ämnesgruppen delar bedömningen att en stark forskningsmiljö är viktig för utbildningens kvalitet, forskningsanknytning och långsiktiga utveckling. Det är även viktigt att undervisningen kontinuerligt knyts till aktuell forskning inom relevanta delar av samhällsbyggnad, byggd miljö och planering.

Beskriv ställningstaganden och planerade åtgärder:

Det har påbörjats en process för att inrätta ett nytt ämne, Samhällsbyggnad. Syftet är att skapa ett större och bredare ämne som rymmer de nuvarande ämnena samhällsbyggnadsteknik och byggt teknik. En förstärkning av forskningsmiljön och forskningsanknytningen kommer att vara en naturlig del av denna process.

- Det bör tas fram en kompetensförsörjningsplan och med fördel kan adjunkter uppmuntras att genomföra forskarutbildning.

Kommentera utlåtandet:

En kompetensförsörjningsplan finns nu framtagen inom ramen för ett institutionsövergripande arbete som genomförts. Vi arbetar även med individuella karriärplaner där medarbetarnas kompetensutveckling ses över på en årlig basis.

Beskriv ställningstaganden och planerade åtgärder:

Det finns framtagen kompetensförsörjningsplan. En av adjunkterna i ämnet har sedan utvärderingen gjordes påbörjat forskarutbildning inom forskarutbildningen Resurseffektiv byggd miljö vid Högskolan Dalarna.

- Som grund för analys och integrering av teori och praktik bör förutsättningarna för en praktikkurs utredas.

Kommentera utlåtandet:

Ett utkast till kursplan för en praktikkurs har tagits fram. Kursen skulle kunna ges som valbar kurs, exempelvis under sommaren eller under annan period under året. På grund av Högskolans ekonomiska läge under föregående år beslutades att inga nya kurser utöver ordinarie kursutbud skulle inrättas. I och med ett förändrat ekonomiskt läge kan frågan om att inrätta en praktikkurs aktualiseras på nytt.

Beskriv ställningstaganden och planerade åtgärder

Ämnet kommer att följa upp möjligheterna att gå vidare med den framtagna kursplanen för praktikkursen i dialog med institutionens ledning.

- Det bör säkerställas att samtlig undervisande personal genomför Behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning (BHU).

Kommentera utlåtandet:

Samtlig undervisande personal har läst minst en av de behörighetsgivande kurserna (BHU).

Beskriv ställningstaganden och planerade åtgärder:

Samtlig undervisande personal har läst minst en av de behörighetsgivande kurserna (BHU), inom kort kommer all undervisande personal ha läst båda kurserna.

Krav på åtgärder

- Det behöver säkerställas att utbildningen har en adekvat integrering och balans mellan det yrkesinriktade och det akademiska. Forskningsanknytning och vetenskaplig litteratur måste finnas i alla programmets kurser.

Kommentera utlåtandet:

Ämnesgruppen delar bedömningen att forskningsanknytning och vetenskaplig litteratur är viktiga för programmets kurser. De praktiska och professionsnära inslag som förekommer i utbildningen behöver vara väl integrerade med akademiska perspektiv, vetenskaplig litteratur och forskningsanknytning.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

För att säkerställa att utbildningen har en adekvat integrering och balans mellan det yrkesinriktade och det akademiska, samt att det finns tydligt forskningsanknytning i programmets kurser, föreslår ämnet att under HT2026 genomföra en genomgång av samtliga kurser inom huvudområdet Samhällsbyggnadsteknik, som ingår i programmet. I genomgången ska fokuset ligga på att säkerställa att både yrkesinriktade och akademiska perspektiv är tydligt representerade och integrerade i programmets kurser som ingår i huvudområdet Samhällsbyggnadsteknik, samt att forskningsanknytning finns.

Det pågår även ett arbete med att se över forskningsanknytning för programmet genom en forskningsmatris framtagen för institutionen.

Ansvar: ämneansvarig

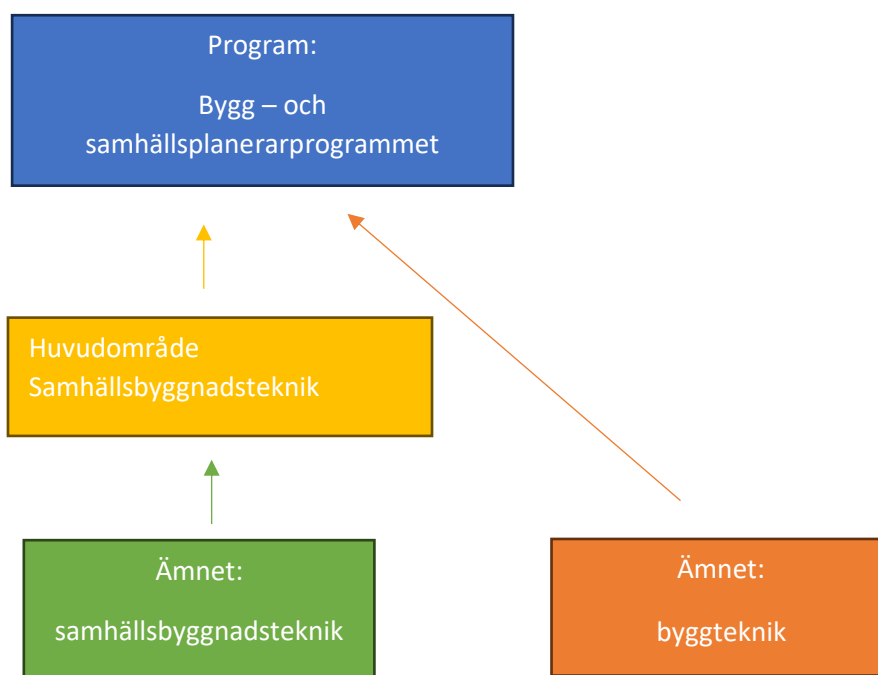
Tidplan: HT2026

- Det måste tydliggöras hur samhällsbyggnadsteknik och samhällsplanering tillsammans skapar kärnan i utbildningen.

Kommentera utlåtandet:

Ämnesgruppen inom ämnet samhällsbyggnadsteknik upplever att det kan ha skett en viss begreppslig oklarhet kring relationen mellan *samhällsbyggnadsteknik* och *samhällsplanering*.

Som illustreras i bilden nedan, programmet Bygg och samhällsplanering består av kurser som ges inom ämnet *samhällsbyggnadsteknik* (vidare i texten kommer användas lite "s" i början för att beteckna att det gäller ämnet *samhällsbyggnadsteknik*) eller ämnet *byggteknik*. Huvudområdet för utbildningen är *Samhällsbyggnadsteknik* (vidare i texten kommer användas stor "S" i början av ordet för att tydliggöra att det gäller huvudområdet *Samhällsbyggnadsteknik*) och utbildningen leder således till *teknologie kandidatexamen* inom huvudområdet *Samhällsbyggnadsteknik*.

Samhällsplanering är däremot inte ett eget ämne eller huvudområde vid Högskolan Dalarna, utan ingår som ett centralt innehållsligt inslag i programmet.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

I och med att samhällsplanering inte är ett eget ämne eller huvudområde vid Högskolan Dalarna, medan Samhällsbyggnadsteknik utgör utbildningens huvudområde och samhällsbyggnadsteknik är ett av de ingående ämnena i programmet, har ämnesgruppen begränsade möjligheter att göra formella förändringar i utbildningsplan eller kursplaner utifrån kravet att tydliggöra hur samhällsbyggnadsteknik och samhällsplanering tillsammans skapar programmets kärna. Däremot ser ämnesgruppen ett behov av att tydliggöra relationen mellan huvudområdet, de ingående ämnena och programmets samhällsplanerande innehåll i den externa informationen om programmet, exempelvis på programsidan.

Ansvar: programansvarig

Tidplan: HT2026

- Det behöver säkerställas att återkoppling från kursanalyser sker.

Kommentera utlåtandet:

Inom programmet genomförs utvärderingar kontinuerligt på flera nivåer. I varje kurs genomförs halvtidsutvärderingar under pågående läsperiod, vilket ger möjlighet att fånga upp synpunkter och vid behov justera undervisningen direkt.

I slutet av varje kurs genomförs kursutvärderingar och kursanalyser i enlighet med gällande riktlinjer, vilket innefattar insamling, sammanställning, analys samt återföring av resultat och eventuella åtgärder inför kommande kurstillfällen. Därutöver genomförs programutvärderingar i slutet av varje läsår.

Resultaten från samtliga utvärderingar följs upp och diskuteras löpande under ämnesmöten, vilket möjliggör kontinuerlig utveckling av kurser och program samt en samlad helhetssyn på utbildningen.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Sedan HT2025 har kursanalyser börjat att läggas upp i programrum på Canvas som alla studenter inom programmet har tillgång till. Med start våren 2026 kommer kursanalyser automatiskt att publiceras på kurssidan på högskolans hemsida vilket ytterligare tydliggör för nuvarande och kommande studenter att ta del av kursanalyserna.

Ansvar: kursansvarig på respektive kurs

Tidplan: VT2026

- Disputerad personal behöver rekryteras för att tillgodose utbildningens behov.

Kommentera utlåtandet:

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Som en del av omstruktureringen till större ämnen på högskolan har under VT2026 startats arbetet med att slå ihop ämnena *byggteknik* och *samhällsbyggnadsteknik* startas i ett nytt ämne *samhällsbyggnad*. I detta arbete ingår att se över hur det nya ämnet kan stärkas med disputerad personal, samt hur forskningsmiljön och forskningsanknytningen kan stärkas. Det pågår även kompetensutveckling av adjunkter som ges möjlighet till doktorandtjänst på halvtid. Sist, det finns en övergripande Kompetensförsörjningsplan på IIT, där omfattas ämnet samhällsbyggnadsteknik.

Ansvar: avdelningsledare

Tidplan: HT2026

- Det behöver genomföras en översyn av hur programmets kurser inom huvudområdet når examensmålen enligt Högskoleförordningen.

Kommentera utlåtandet:

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Ämnet kommer under HT2026 göra en systematisk genomgång av kursplaner och lärandemål. Arbetet kommer att dokumenteras i en matris som visar kopplingen mellan kursmål och examensmål. Denna matris blir ett centralt verktyg för att säkerställa progression, balans och måluppfyllelse inom programmet.

Ansvar: ämneansvarig och programansvarig

Tidplan: HT2026

Utvecklingsplanen ska biläggas institutionens kommande VP.

Undertecknas Joakim Storck

Prefekt Institutionen för information och teknik

2026-06-17